

Podnět

Výboru pro prevenci domácího násilí a násilí na ženách k Úmluvě Rady Evropy o prevenci a potírání násilí vůči ženám a domácího násilí

Zpracoval: Výbor pro prevenci domácího násilí a násilí na ženách

V Praze dne 3. října 2018

Usnesení

Výbor pro prevenci domácího násilí a násilí na ženách

vyjadřuje potřebnost co nejrychlejší ratifikace Istanbulské úmluvy za účelem zlepšení prevence domácího a genderově podmíněného násilí a pomoci jeho obětem v ČR,

vítá zpracování brožury a další aktivity Úřadu vlády ČR k vyvracení nejčastějších mýtů ohledně Istanbulské úmluvy,

n a v r h u j e Radě vlády pro rovnost žen a mužů, aby uložila sekretariátu Rady vlády pro rovnost žen a mužů, aby zajistil výtisk brožury v dostatečném množství k zajištění jejího šíření mezi širší odbornou i laickou veřejnost,

n a v r h u j e Radě vlády pro rovnost žen a mužů, aby vyzvala Ministerstvo spravedlnosti, aby předložilo návrh na ratifikaci Istanbulské úmluvy do meziresortního připomínkového řízení do poloviny listopadu tohoto roku.

Odůvodnění

1, Šíření brožury reagující na nejčastější mýty ohledně Istanbulské úmluvy

Brožura „[Úmluva Rady Evropy o prevenci a potírání násilí na ženách a domácího násilí: mýty a fakta](#)“ zpracovaná Sekretariátem Rady ve spolupráci s Výborem představuje zásadní materiál reagující na nejčastější mýty a dezinterpretace požadavků Istanbulské úmluvy. Sekretariát Rady zajistil výtisk brožury v počtu 500 ks primárně k šíření mezi poslance a poslankyně a senátory a odbornou veřejnost. Za účelem podpory informované veřejné diskuse o ratifikaci Istanbulské úmluvy Výbor považuje za důležité tuto brožuru šířit i mezi odbornou i laickou veřejnost.

Tisk brožury byl zajištěn polygrafickým pracovištěm Úřadu vlády ČR. Cena výtisku 500 Ks brožury byla 930 Kč, náklady na tisk jednoho výtisku brožury tedy činí 1,86 Kč.

2, Proces ratifikace Istanbulské úmluvy

Vláda ČR svým usnesením ze dne 12. listopadu 2014 č. 930 uložila ministru spravedlnosti připravit podklady k podpisu a ratifikaci Istanbulské úmluvy do 30. června 2015 a následně tento úkol upřesnila v usnesení ze dne 23. února 2015 č. 126 o Akčním plánu prevence domácího a genderově podmíněného násilí na léta 2015 – 2018, kterým uložila ministru spravedlnosti do 30. června 2015 předložit podklady pro meziresortní diskusi o připravenosti ČR k přístupu k Istanbulské úmluvě. Ministerstvo spravedlnosti v této souvislosti vypracovalo Analýzu připravenosti ČR k přístupu k Istanbulské úmluvě. Závěrem této analýzy je, že až na drobné výjimky nebude v souvislosti s přijetím Istanbulské úmluvy potřeba provádět zásadní legislativní změny v právním řádu ČR. Česká republika podepsala Istanbulskou úmluvu dne 2. května 2016.

Dále usnesením vlády ČR ze dne 8. února 2016 č. 114 bylo ministru spravedlnosti uloženo předložit vládě návrh legislativních opatření k zajištění provádění Istanbulské úmluvy do 30. června 2017. Návrh těchto legislativních změn Ministerstvo spravedlnosti plánovalo zahrnout do návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů. Součástí novelizace mělo být zejména rozšíření trestněprávního postihu na všechna jednání, u kterých tento typ sankcionování vyžaduje Istanbulská úmluva – především se jedná o násilnou sterilizaci a nucené sňatky.

I přes předchozí doporučení Rady ministru spravedlnosti, aby předložil vládě ČR změny trestního zákoníku za účelem ratifikace Úmluvy Rady Evropy o prevenci a potírání násilí na ženách a domácího násilí v termínu do 30. června 2017, byl návrh zákona, kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, zařazen na jednání vlády až 31. ledna 2018. Novela trestního zákoníku schválena usnesením Poslanecké sněmovny ze dne 19. září 2018 č. 331.

Výbor výše uvedené usnesení navrhuje s odůvodněním, že novelizace trestního zákoníku, kterou Ministerstvo spravedlnosti připravilo mj. z důvodu možnosti ratifikace Istanbulské úmluvy, již byla Poslaneckou sněmovnou schválena a současně nepředstavuje zásadní zásah - předpokládá jen několik dílčích změn. Proto se dle Výboru nejeví jako účelné předložení návrhu na ratifikaci Istanbulské úmluvy do meziresortního připomínkového řízení dále odkládat. Istanbulskou úmluvu již ratifikovalo 33 států Rady Evropy a ČR zůstává mezi posledními 12 státy Rady Evropy, které Istanbulskou úmluvu již podepsaly, ale ještě neratifikovaly. S ohledem na to, že od podpisu ze strany ČR uběhla poměrně dlouhá doba (téměř 2,5 roku) a vzhledem k tomu, doporučuje Výbor proces ratifikace urychlit. A to i s ohledem na stávající i plánované mezinárodní závazky ČR v oblasti lidských práv (plánovaná kandidatura do Rady OSN pro lidská práva, či do Komise OSN pro postavení žen).

Dle názoru Výboru může proces schvalování příslušné novely trestního zákoníku v Senátu probíhat paralelně s přípravou ratifikace na úrovni vlády ČR. Poslanecké sněmovně je pak bude možné návrh na ratifikaci předložit ihned po té, co předmětnou novelu trestního zákoníku podepíše prezident republiky.